

Sammanträde 22 september 2011 klockan 16:00

Stadshuset, Stora Kollegiesalen

Ledamöter

Lotta Edholm (FP) Ordförande
Jan Valeskog (S) vice ordförande
Johanna Sjö (M)
Markus Nordstöm (M)
Mikael Valdorson (M)
Henrik Appelqvist (M)
Gula Avcı (FP)
Helen Törnqvist (C)
Karin Ehlin Kolk (S)
Kajsa Borgnäs (S)
Per Olsson (MP)
Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP)
Måns Almqvist (V)

Ersättare

Jessica Bagge (FP)
Erika Svanström (KD)
Monzer Dia (S)
Jimmy Mannung (MP)
Maja Ahlstedt (MP)
Lennart Sandborg (V)

Tjänstgörande ersättare

Tjänstemän

Utbildningsdirektör Thomas Persson, grundskoledirektör Håkan Edman, gymnasiedirektör Marie-Louise Hammer Åberg, avdelningscheferna Johanna Engman, Per Thorslund, Astrid Norderfeldt och Elisabeth Barö Derantz, stabchef Gunilla Larsson, bitr. borgarrådssekreterare Erik Åslin och assistent Sofie Klarström

Personalföreträdare

Utses att justera

Ordförande Lotta Edholm (FP) och vice ordförande Jan Valeskog (S)

Dag för justering

2011-09-28

Sekreterare

Aila Somero

Ordförande

Vice ordförande

Paragrafnr 1 - 15
Antal blad 33

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Ordförande Lotta Edholm (FP) och vice ordförande Jan Valeskog (S) utsågs att justera protokollet från dagens sammanträde, vilket ska ske senast 2011-10-05.

§ 2

Anmälan av protokoll från utbildningsnämndens sammanträde 2011-08-18

Beslut

Anmälan av protokoll från nämndens sammanträde 2011-08-18 som blivit vederbörligen justerat, godkänns.

§ 3

Anmälan av protokoll från utbildningsförvaltningens förvaltningsgrupper 2011-09-13 och 2011-09-20

Beslut

Anmälan av protokoll från sammanträden med utbildningsförvaltningens förvaltningsgrupp, FVG, 2011-09-13 och 2011-09-20 som blivit vederbörligen justerade, godkänns.

§ 4

**Anmälan av beslut från kommunfullmäktige och
kommunstyrelsen inom nämndens
verksamhetsområde**

Anmäldes beslut från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inom nämndens verksamhetsområde enligt bilaga 1 till denna paragraf.

Beslut

Anmälan lades till handlingarna.

§ 5

Anmälningssärenden

Utbildningsförvaltningen har sammanställt en förteckning över månadsrapporter, delegationsbeslut samt till förvaltningen inkomna skrivelser till och med den 1 september 2011.

Beslut

Anmälan lades till handlingarna.

§ 6

Vissa frågor angående bidrag till fristående gymnasieskolor och internationella skolor på gymnasienivå

Svar på remiss från kommunstyrelsen på promemoria från utbildningsdepartementet

Beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-08-29. Dnr 2011-452/6010.

Utbildningsdepartementet har i en promemoria lämnat följande två förslag till ändringar i förordningar angående bidrag till fristående gymnasieskolor och internationella skolor på gymnasienivå.

1. Skolverket ges möjlighet att meddela föreskrifter om den s.k. riksprislistan senast den 31 januari under budgetåret. Kommunen får besluta om bidrag som ges enligt riksprislista senast den 15 februari under budgetåret.
2. Riksprislistan för internationella skolor på gymnasienivå ska beräknas på samma sätt som riksprislistan för fristående gymnasieskolor.

Förvaltningen instämmer i Utbildningsdepartementets två förordningsförslag om riksprislista gällande tidpunkten för meddelande om föreskrifter och beslut om bidrag under budgetåret, samt beräkning av riksprislistan för internationella skolor på gymnasienivå.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom enheten för planering och resursfördelning på ekonomi-, kvalitets- och tillhandahållaravdelningen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
 2. Beslutet justeras omedelbart
- § 6 forts.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 7

Stockholms miljöprogram 2012-2015

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som remissvar.
2. Beslutet justeras omedelbart

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-08-25. Dnr 2011-351/5773.

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat ”Revidering av Stockholms stads miljöprogram 2012 - 2015. Programmet omfattar sex övergripande mål som sammanfattar stadens ambitioner inom miljöområdet.

Miljöprogrammet är ett kommunövergripande styrdokument. Målen i programmet är styrande för staden och vägledande för enskilda nämnder och styrelser. I programmet redovisas de nämnder och styrelser som berörs av respektive mål.

Förvaltningen ställer sig bakom miljöprogrammets mål, men har synpunkter vad gäller delmål 3.5 (Stadens ombyggnader ska energieffektiviseras vid större ombyggnader).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ledningsstaben i samverkan med administrativa avdelningen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som remissvar.
2. Beslutet justeras omedelbart

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Jan Valeskog (S) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

§ 7 forts.

Ledamoten Per Olsson (MP) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation

Jan Valeskog m fl (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att i huvudsak godkänna förslaget till yttrande

att därutöver anföra följande

Programmet behöver utvecklas på några områden som berör skolan. Andel ventilationssystem som är godkända bör uttryckligen omfatta även enskilt drivna skolor. Indikatorerna är i förslaget utformade som om de endast omfattar kommunala fastighetsbolag, vilket inte är rimligt då de flesta ventilationsproblemen har konstaterat finnas hos enskilt drivna skolor.

Även indikatorer för bullernivåer inomhus bör formuleras, inte bara vid fasad. Här kommer frågor om isolering genom bättre fönster med mera in i bilden, vilket kan vara särskilt betydelsefullt på många skolor.

Förslaget till remissvar tar upp det möjliga sambandet mellan renoveringar och upprustningar som syftar till bättre miljö, och hyreskostnaden för de berörda skolorna. Det är angeläget att stadens hyressättningsprinciper tar hänsyn till detta, så att skolor som aktivt medverkar till miljöförbättrande åtgärder inte drabbas av högre hyreskostnader som följd av detta. Staden bör säkerställa att tillräckliga medel finns till förfogande för den upprustning av skolor som krävs för att nå målen i miljöprogrammet.

Reservation

Per Olsson m fl (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag,

Att målsättningen för staden gällande utsläppen av växthusgaser per stockholmare sätts till högst 2,0 ton CO₂e

§ 7 forts.

Att målsättningen för andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska uppgå till minst 40 %

Att tydligare målsättningar för sund inomhusmiljö utvecklas, samt

Att därutöver anföra

I skolans värld finns det både ekologiska och pedagogiska vinster med att vara ambitiös och målmedveten gällande miljöarbetet. Stockholms skolor har i alldeles för hög utsträckning idag en osund inomhusmiljö. Huvudskyddsombudet vittnar om en många gånger ohållbar situation och staden har fått skarp kritik från arbetsmiljöverket. Att stadens målsättning för inomhusmiljön begränsas till att det ska bli bättre är helt enkelt inte gott nog. Det krävs tydligare målsättningar än så.

Generellt är målen i programmet för vaga. Alldeles för ofta nöjer sig staden, i det föreslagna programmet, med att bara säga att miljöpåverkan ska ”minska” eller att bra miljöagerande ska ”öka”. Mer än så, att staden har som målsättning att leva upp till lagen, eller gällande EU-standard är inte ett uttryck för ambition. Det borde istället vara en självklarhet och en utgångspunkt i arbetet med en hållbar och klimatsmart stad.

Framsteg har under det senaste året gjorts på energieffektiviseringar i stadens skollokaler. Att fortsätta ställa höga sådana krav vid ombyggnad eller nybyggnad är en självklarhet. Miljöpartiet delar förvaltningens oro angående hyreshöjningar i samband med ombyggnader. Men hyresnivåerna ska inte behöva öka nämnvärt då en energieffektivisering innebär en reell besparing på längre sikt, vilket inte ens är att jämföra med den förlust vi gör om vi inte gör något alls.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m fl (FP), Johanna Sjö m fl (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Det är viktigt att Stockholm har ett offensivt miljöarbete. Därför är det glädjande att det nya förslaget till miljöprogram höjer ribban och ställer högre krav. Det finns dock problem med de tekniska förutsättningarna för att klara målen för andel ekologisk livsmedel.

Miljöprogrammet föreslår i bilaga 2 – indikatorer, att en mätmetod bör läggas till för att kunna mäta andelen ekologiskt upphandlad mat.

Vi vill understryka vikten av detta förslag, vilket skulle motverka en annars missvisande indikator.

§ 7 forts.

Det pedagogiska problem som finns med att skolor som lagar sin egen mat har svårt att påvisa hur stor del av de livsmedel de brukar är ekologiskt odlade bör ses över. Att höja kraven på andel ekologisk mat är viktigt, men det blir problematiskt när det inte går att följa upp på ett korrekt sätt.

I punkt 1.4 slår miljöprogrammet fast att gång- och cykelresandet ska öka, vilket självklart är viktigt för en god miljö. Men samtidigt är det viktigt att framhålla att alla barn ska ha en trygg och säker skolväg.

Särskilt uttalande

Måns Almqvist (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi delar den oro som uttrycks i förvaltningens tjänsteutlåtande avseende risken för att miljöprogrammets principer för ombyggnader kan leda till kraftiga hyreshöjningar för Stockholms skolor. Förslaget till lösning av problemet, skisserat av förvaltningen, där målen istället betraktas som riktvärden, möjliga att bortse ifrån i fall där det bedöms leda till orimliga hyreskostnader är emellertid också det problematiskt. En risk med förslaget är att riktlinjerna tillämpas i sådana fall där de hade tillämpats alldeles oavsett miljöprogrammet och inte tillämpas i de fall där miljöprogrammets förslag skulle ha inneburit en ambitionshöjning. I praktiken ungefär detsamma som att stryka riktlinjerna bara något mer administrativt komplicerat.

Vi menar att utbildningsförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen istället bör försöka hitta ett alternativ där miljöprogrammets ambitionsnivå kan kvarstå men där vi kan undvika att enskilda skolor drabbas av orimliga hyreskostnader. Miljömålen är inte skolspecifika, utan generella ambitioner för hela staden. Om skolan drabbas av en oproportionerligt stor del av dessa kostnader pga det stora behovet av expansion inom grundskolan de närmaste åren behövs kanske en mekanism för att slå ut den kostnaden över hela stadens verksamhet. En sådan mekanism kunde kompensera för den del av merkostnaden som inte motsvaras av besparingar för den enskilda hyresgästen i form av sänkt energiförbrukning o d.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

NR 9

22 SEPTEMBER 2011

BLAD 13

§ 8

Svar på beslut efter riktad tillsyn inom området särskild rätt till plats i förskoleverksamhet för vissa nationella minoriteter i Stockholms stad

Svar på remiss från Skolinspektionen

Beslut

1. Som svar på beslut efter riktad tillsyn inom området särskild rätt till plats i förskoleverksamhet för vissa nationella minoriteter i Stockholms stad antas detta tjänsteutlåtande.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till skolinspektionen.
3. Omedelbar justering.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-08-24. Dnr 2011-410/3416.

Skolinspektionen genomförde under april-juni 2011 en riktad tillsyn i Stockholms stad angående särskild rätt till plats i förskoleverksamhet för vissa nationella minoriteter. Syftet med tillsynen är att granska om kommunen informerar om rätten till plats i förskoleverksamheten där hela eller delar bedrivs på minoritetsspråket och erbjuder den samma. Skolinspektionen har efter tillsyn identifierat följande brister inom kommunens ansvarsområde som måste åtgärdas:

Kommunen har inte i tillräcklig omfattning inventerat behovet av förskoleverksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska.

Utbildningsförvaltningen kommer under hösten att i samverkan med stadsdelsförvaltningar och fristående förskolor genomföra en sådan kartläggning.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom ekonomi-, kvalitets- och tillhandahållaravdelningen. Underlag utgörs av stadsdelsförvaltningarnas svar på inspektionens sex frågor.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Som svar på beslut efter riktad tillsyn inom området särskild rätt till plats i förskoleverksamhet för vissa nationella minoriteter i Stockholms stad antas detta tjänsteutlåtande.
§ 8 forts.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till skolinspektionen.
3. Omedelbar justering.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Ledamoten Per Olsson m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Förvaltningen föreslår viktiga och riktiga åtgärder som svar på den tillsyn som Skolinspektionen gjort angående förskoleverksamhet på finska språket. Miljöpartiet vill däremot ta möjligheten att påpeka vikten av att staden behandlar samtliga minoritetsspråk likvärdigt och att samma information och samma åtgärder som nu ska göras för finska språket görs för samtliga fem minoritetsspråk inkl teckenspråk. Detta trots att Stockholms stad tillhör förvaltningsområdet med särskilda skyldigheter när det gäller just finska minoritetsspråket.

§ 9

Ansökan om verksamhetsbidrag för året 2011 från Föräldraalliansen i Stockholms stad

Beslut

1. Föräldraalliansen i Stockholms stad (FISS) tilldelas ett verksamhetsbidrag på 600 tkr för verksamhetsåret 2011.
2. Föräldraalliansen i Stockholms stad (FISS) tilldelas ett projektanslag om 200 tkr för uppföljning och slutförande av två projekt inom ”Utvecklad föräldrasamverkan som metod för positiv skolutveckling”.
3. Etablerandet av nya samverkansprojekt hanteras i fortsatt dialog mellan Fiss och utbildningsförvaltningen under 2011/2012.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-09-01. Dnr 2011-112/5839.

Föräldraalliansen i Stockholms stad (FiSS) utgör ett samarbetsorgan och forum för föräldraföreningar, föräldrasammanslutningar och enskilda medlemmar i Stockholms stad. Föräldraalliansen i Stockholms stad (FiSS) har ansökt om 800 tkr i verksamhetsbidrag för år 2011. Förvaltningen anser att FiSS har genomfört sin verksamhetsplan för 2010 och föreslår därför att föräldraalliansen tilldelas 600 tkr för verksamhetsåret 2011. Förvaltningen föreslår även att FiSS får 200 tkr för uppföljning och slutförande av ” Utvecklad föräldrasamverkan som metod för positiv skolutveckling” då projekten avslutas efter dessa insatser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Föräldraalliansen i Stockholms stad (FISS) tilldelas ett verksamhetsbidrag på 600 tkr för verksamhetsåret 2011.
2. Föräldraalliansen i Stockholms stad (FISS) tilldelas ett projektanslag om 200 tkr för uppföljning och slutförande av två projekt inom ”Utvecklad föräldrasamverkan som metod för positiv skolutveckling”.

3. Etablerandet av nya samverkansprojekt hanteras i fortsatt dialog mellan Fiss och utbildningsförvaltningen under 2011/2012.

§ 9 forts.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 10

Inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnadsåtgärder i D-huset vid Hässelbygårdsskolan

Beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnadsåtgärder i D-huset vid Hässelbygårdsskolan samt uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag till genomförandebeslut.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-08-22. Dnr 2010-324/357.

Ventilationsanläggningen i D-huset vid Hässelbygårdsskolan klarar inte den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK). Utbildningsförvaltningen har av SISAB beställt underlag för ett inriktningsärende avseende en ventilationsombyggnad som inte bara blir OVK-godkänd utan som också motsvarar dagens krav. Den kostnadsmässiga skillnaden mellan godkänd OVK-nivå och dagens krav är hyreshöjande. I beställningen ingick även tillgänglighetsåtgärder samt ombyggnad av några NO-salar till vanliga lärosalar.

Ärendets beredning

Ärendet har arbetats fram i samarbete mellan representanter för Hässelbygårdsskolan, grundskoleavdelningen, dåvarande kvalitets- och ekonomiavdelningen, administrativa avdelningen samt SISAB.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens inriktningsförslag avseende om- och tillbyggnadsåtgärder i D-huset vid Hässelbygårdsskolan samt uppdrar åt utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag till genomförandebeslut.

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag. Ledamoten Per Olsson (MP) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

§ 10 forts.

Reservation

Per Olsson m fl (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag.

Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag,

Att tillgänglighetsanpassningen måste innebära akustiken i lokalen likväl som möjligheten att ta sig in i lokalen

Att därutöver anföra

I beslutsärendet skriver förvaltningen att det i dag är omöjligt för en rullstolsburen person att nå skolans NO-lokaler. Därför ska tillgänglighetsåtgärder göras. Miljöpartiet vill återigen påminna om tillgänglighet inte bara är en fråga om att ta sig i skolans lokaler utan om möjligheten att ta till sig det som sägs i lokalerna. Det är inte bara viktigt för de elever med nedsatt hörsel utan också för de elever som har någon form av koncentrationssvårighet. I nuläget tas bara utvändiga och invändiga hiss i beaktande.

Vidare utgår vi från att den planerade ventilationen inte bara motsvarar dagens krav, utan att hänsyn tas till den väntade ökningen av antal elever som ska vistas i lokalerna. När allt fler vistas i samma lokal blir dagens godkända nivåer snabbt gamla.

§ 11

Tertialrapport 2 2011 för utbildningsnämnden

Beslut

1. Tertialrapport 2 2011 med delårsrapport per den 31 augusti godkänns. Rapportens del 1 överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nytt nämndmål avseende kultur och idrott samt förändring avseende särskilt markerad indikator fastställs.
3. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner föreslagen budgetjustering med totalt 3,6 mnkr avseende lokaler för enskilt driven förskola med hög hyra, se bilaga 2.
4. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 34,4 mnkr i stimulansbidrag för enskilda utförares utbyggnad av förskolelokaler, se bilaga 2.
5. Förslag till omslutningsförändringar motsvarande totalt 135,0 mnkr godkänns, se bilaga 2.
6. Beloppen för interkommunal ersättning höjs avseende Kungliga Svenska balettskolans elever i årskurs 4 och 7 på förberedande dansutbildning samt för elever i årskurs 1 på gymnasieskolans yrkesdansutbildning, se avsnitt 3.1.
7. Omedelbar justering.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-09-16. Dnr 2011-103/6335.

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden i huvudsak kommer att uppnå angivna mål och i hög grad bidra till att kommunfullmäktiges mål för stadens verksamheter uppnås. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs som planerat.

Utbildningsnämnden prognostiserar efter resultatdispositioner ett överskott om 50,0 mnkr. Fler inskrivna barn och elever i verksamheterna jämfört med budget innebär prestationsökningar om totalt 366,5 mnkr.

Ett antal enheter prognostiserar underskott. Åtgärder för att få en budget i balans genomförs och måste fortsatt prioriteras. Mot

§ 11 forts.

bakgrund av ett vikande elevunderlag i gymnasieskolan sker en kontinuerlig översyn av programutbud och verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen och administrativa avdelningen i samarbete med övriga avdelningar inom förvaltningen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Tertialrapport 2 2011 med delårsrapport per den 31 augusti godkänns. Rapportens del 1 överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nytt nämndmål avseende kultur och idrott samt förändring avseende särskilt markerad indikator fastställs.
3. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner föreslagen budgetjustering med totalt 3,6 mnkr avseende lokaler för enskilt driven förskola med hög hyra, se bilaga 2.
4. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 34,4 mnkr i stimulansbidrag för enskilda utförares utbyggnad av förskolelokaler, se bilaga 2.
5. Förslag till omslutningsförändringar motsvarande totalt 135,0 mnkr godkänns, se bilaga 2.
6. Beloppen för interkommunal ersättning höjs avseende Kungliga Svenska balettskolans elever i årskurs 4 och 7 på förberedande dansutbildning samt för elever i årskurs 1 på gymnasieskolans yrkesdansutbildning, se avsnitt 3.1.
7. Omedelbar justering.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m fl (FP), Johanna Sjö m fl (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

§ 11 forts.

Under det borgerliga styret har skolan haft fullt fokus på kunskap. Måluppfyllelsen har ökat sedan 2007, dock med en nedgång under 2010. Tertiärrapport 2 för 2011 visar att måluppfyllelsen återigen ökar. Genom medvetna och riktade insatser har vi lyckats lyfta resultaten rejält. Genomsnittsbetygen för de elever som gick ut nian i juni 2011 var de högsta någonsin i Stockholms kommunala skolor. Även andelen elever med godkänt i alla ämnen nådde rekordnivåer, med 79,4 procent. Utbildningsnämnden har mycket ambitiösa målsättningar och tertiärrapporten visar att vi inte når samtliga årsmål för indikatorerna. Det resultatriktade arbetet måste fortsätta, framför allt med fokus på matematik. Tertiärrapporten visar en klar försämring bland niondeklassarnas nationella prov, vilket är en trend över hela Sverige.

Mest signifikant är resultatökningen på skolor i socioekonomiskt utsatta områden, det är skolor som i hög utsträckning varit föremål för riktade satsningar. Det är viktigt att dra lärdomar av dessa erfarenheter och se mönster för hur vi kan utveckla de svagaste skolorna på bästa sätt.

Det är pojkarna som står för den huvudsakliga resultatförbättringen. Vi tycker att det är angeläget att understryka att det går att lyfta de underpresterande pojkarna genom att öka fokuset på kunskap och därmed förstöra den antipluggkultur som annars riskerar att hålla tillbaka pojkar.

Särskilt uttalande

Jan Valeskog m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Uppgifterna i Tertiärrapport 2 anger tydligt att några av nämndens absolut viktigaste mål inte uppnåtts eller riskerar att inte göra det. Det gäller – bland flera andra – andelen grundskoleelever som är behöriga till gymnasiet; andel behöriga lärare i grundskolan; andel behöriga lärare i gymnasieskolan och andelen gymnasieelever som inte fullföljer sin utbildning inom fyra år. Givet att utbildningsnämndens och kommunfullmäktiges målsättningar tas på det allvar de förtjänar, är det allvarligt i sig. Även om nationell statistik för läsåret 2010/2011 ännu inte är framtagen av Skolverket med flera, gör tertiärrapportens uppgifter det mycket troligt att Stockholm fortfarande ligger under riksgenomsnittet för ovan nämnda faktorer. Det gör tertiärrapportens resultat ännu allvarligare. Till sist visar resultaten för 2011 att det tapp

i elevernas kunskapsresultat i Stockholms kommunala skolor som enligt den nationella statistiken skett sedan den nuvarande majoriteten § 11 forts.

tillträdde 2006 inte har kompenseras, även om den nedåtgående trenden skulle ha brutits det senaste året. Det finns goda skäl till stolthet över de goda arbetsinsatser som chefer och medarbetare i utbildningsförvaltningen och stadens skolor utför. Det finns inte skäl till att vara nöjda eller lugnade över de resultat som tertiärrapporten visar på.

Särskilt uttalande

Måns Almqvist (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Tertiärrapport 2 innehåller en mängd statistik och information om en lång rad parallella projekt och mål inom skolan. Det är en ögonblicksbild som bör ses i sammanhanget av tidigare rapporter och annat material. Måluppfyllelsen har de senaste åren gått både upp och ned och frågan kan ställas hur tillförlitliga enskilda rapporters uppgifter är. En förhoppning är att den förbättring som ses i denna tertiärrapport är bestående och beror på ett generellt ökat kunskapsfokus.

En förhoppning är även att tecknen till resultatökningar på skolor i socioekonomiskt utsatta områden är en bestående trend. Den bild som tecknats av skolinspektörernas rapporter, som sträcker sig över längre tid och tillåter mer av kvalitativa bedömningar, är tyvärr istället bilden av en accelererande kunskapssegregering. Även med denna tertiärrapport som utgångspunkt måste det största problemet i Stockholms skolor sägas vara de stora skillnaderna i resultat mellan och inom skolor. Vi för ett utförligare resonemang om detta i vårt särskilda uttalande till skolinspektörernas rapport.

Att denna tertiärrapport skulle vara tecknet på ett plötsligt trendbrott förefaller därför inte helt sannolikt, men vore naturligtvis ytterst önskvärt. För att få en bättre bild av utvecklingen bör den ses tillsammans med framtida fortsatta rapporter. För enskilda skolor ger de höjda resultaten i vissa skolor i socioekonomiskt utsatta områden redan nu skäl att studera närmare vad som skiljer i arbetssätt och i vilken mån andra kan ta efter goda exempel.

Särskilt uttalande

Per Olsson m fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Tertialrapport 2 innehåller, liksom tertialrapport 1 gjorde i våras, mycket information om olika projekt, satsningar och utveckling i stadens skolor. De stora variationerna mellan skolor i staden gällande § 11 forts.

måluppfyllelse, resultat och skolmiljö är fortsatt en av de största utmaningarna att hantera.

Skolmiljön är grundläggande. Det kan gälla ventilationen i klassrummen, städningen på toaletterna eller ljudnivån i korridorerna. Då det finns tydliga brister signalerar man till eleverna att deras arbetsro och miljö inte är prioriterad. Men arbetsro gäller mer än det visuellt tydliga eller mätbara. Det kan gälla klimatet mellan vuxna och elever, engagemanget man möts av från sina lärare eller omtanken och kontakten man får genom skolhälсан. Tertialrapporten 2 för 2011, visar nu även den, på olyckliga siffror gällande elevers studiero. Endast hälften av eleverna i gymnasiet anser att de är nöjda avseende lugn och arbetsro och endast 42 procent av eleverna i årskurs 8 anser att de kan arbeta utan att bli störda. Studiero är en beståndsdel av skolmiljön, som är en av de viktigaste ingredienserna i skolans grundläggande syfte: att få människor att växa och utveckla kunskap och förtrogenhet med världen. Det är därför värt att anmärka på den politiska majoritet som gjort det till sitt främsta uppdrag att skapa trygghet och studiero i skolan, inte har lyckats. Skolorna måste utgå från eleverna för att skapa ett bättre skolklimat.

Flera av de brister som inspektörerna påvisar i sin rapport i ärende 12 är helt tydligt samverkande med de resultat som vi läser om i tertialrapporterna. Bristerna i den betydelsefulla relationen mellan vuxna och elever på gymnasiet, där eleverna varken är nöjda med studie- och yrkesvägledningen eller studentinflytandet. Att inte kunna påverka sin livssituation, vad det än må gälla, tar även sin beskärda del av motivationen. Stockholm behöver en skolpolitik som vill sätta eleven i centrum, för sitt eget lärande och för åtgärder och insatser i skolpolitiken.

Det är självklart inte bra att staden på utbildningssidan inte klarar av att nå sina mål avseende andel ekologisk mat. Det finns både ekologiska och pedagogiska poänger med att servera hög andel ekologisk skolmat. Det är dock glädjande att se att kommunstyrelsen har fått högre ambitioner med Stockholms skolmat och beslutat att utbildningsnämnden måste höja årsmål och vidta aktiviteter för att säkerställa måluppfyllelsen angående andel ekologiska livsmedel av de totala livsmedelsinköpen.

Det är glädjande att förvaltningen noterar förbättringar gällande undervisning, skolans arbetsorganisation och rutiner vid utredningar § 11 forts.

kring elever i behov av särskilt stöd. Samtidigt beskriver rapporten hur förändringarna i det individbaserade stödet för elever i behov av särskilt stöd ger kännbara effekter de skolor där behoven är störst. Självklart påverkar detta ekonomin på dessa skolor, men allra mest påverkar det eleverna vars förutsättningar till bra skolgång minskar.

§ 12

Inspektörernas årsrapporter 2010/2011 och elevhälsorapport 2010/2011

Beslut

1. Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten godkänns.
2. Årsrapporten avseende vuxenutbildning överlämnas till arbetsmarknadsnämnden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att analysera styrkor och utvecklingsområden i elevhälsorapporten liksom i utbildningsinspektörernas årsrapporter avseende förskola, grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg samt gymnasieskola samt att återkomma med förslag till utvecklingsinsatser i verksamhetsplan 2012.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-09-02. Dnr 2011-400/6364.

Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten för läsåret 2010/2011 överlämnas till utbildningsnämnden.

Årsrapporterna ingår i stadens kvalitetssystem som ett av underlagen till stadens planerings-, uppföljnings- och kvalitetsarbete.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats vid uppföljningsenheten inom ekonomi-, kvalitets- och tillhandahållaravdelningen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen förslår att nämnden beslutar följande:

1. Utbildningsinspektörernas årsrapporter och elevhälsorapporten godkänns.
2. Årsrapporten avseende vuxenutbildning överlämnas till arbetsmarknadsnämnden.
3. Förvaltningen får i uppdrag att analysera styrkor och utvecklingsområden i elevhälsorapporten liksom i utbildningsinspektörernas årsrapporter avseende förskola, grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg samt gymnasieskola samt att återkomma med förslag till utvecklingsinsatser i verksamhetsplan 2012.

§ 12 forts.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m fl (FP), Johanna Sjö m fl (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Utbildningsinspektörernas årsrapport 2011 visar att våra förskolor fungerar överlag väl men bl.a. att andelen förskolelärare varierar kraftigt inom staden. Det är av yttersta vikt att Stockholm har en välutbildad förskolelärarkår som klarar av de nya och hårdare kraven i och med nya skollagen. Stockholm stad bör arbeta aktivt med att höja statusen på förskoleläraryrket samt försöka attrahera välutbildade lärare från hela landet. Genom en god pedagogisk förskola ger vi de framtida skolbarnen rätt förutsättningar att klara kunskapsmålen.

Stockholms grundskolor fungerar väl enligt utbildningsinspektörernas årsrapport, men det råder stora skillnader mellan olika enheter. Det är viktigt att fortsätta arbetet med lärarnas förväntningar på eleverna. Rapporten visar att eleverna på en del skolor upplever att lärare inte alltid har tillräckligt höga förväntningar på dem, vilket aldrig är acceptabelt.

Skolbarnomsorgen är ett utvecklingsområde med stor potential, och det är viktigt att dra lärdom av framgångsrika exempel. Skolbarnomsorgen har en viktig pedagogisk roll vilket oftast fungerar bra då både lokaler och verksamhet är väl integrerade i skolan.

Elevfrånvaro är fortsatt ett stort bekymmer både i grund- och gymnasieskola. De skolor som satsar på snabb uppföljning lyckas bättre med att minska frånvaron. Vi tror att närvaro i skolan är en förutsättning för god kunskapsinhämtning.

Elevhälsorapporten lyfter fram att skolbarnen i allt större utsträckning trivs och känner sig trygga i skolan, vilket visar att arbetet med trygghet och studiero har gett resultat. Samtidigt är det viktigt att framhålla flickors psykiska ohälsa. Det är ett oerhört stort problem som inte får förbises.

Antimobbningsarbetet är viktigt och ska vara evidensbaserat. Det finns en risk att skolor som köper in färdiga antimobbningsprogram anser sig ha löst problemen och därmed åsidosätter ett viktigt arbete.

§ 12 forts.

Särskilt uttalande

Måns Almqvist (V) anmälde ett särskilt uttalande som även Jan Valeskog m fl (S) anslöt sig till.

Utbildningsinspektörernas årsrapporter visar, förutom att mycket fungerar bra, även på ett antal områden som behöver förbättras. En fördjupning i dessa frågor bör rimligen ske i planeringen inför nästa verksamhetsår, men redan nu förtjänar ett antal punkter att lyftas fram.

Särskilt allvarig är bilden av en generell kunskapssegregation som ökat i Stockholm under det senaste decenniet. Inom gymnasieskolan tecknas en bild av hur de fristående skolor som har låga intagningspoäng också har en hög andel utbildade lärare samt att de skickligare nyutbildade lärarna på dessa skolor tenderar att söka sig vidare till andra skolor där eleverna har högre intagningspoäng. Kvaliteten på undervisningen, som måste sägas vara den mest avgörande faktorn för resultaten, varierar således enligt inspektörerna mellan hög- och lågstatusskolor. Därmed förstärks kunskapssegregationen ytterligare. Vid en analys av utbildningsresultaten för Stockholms gymnasieskolor kan man urskilja två mönster: de framgångsrika eleverna i Stockholm, som är en majoritet på ca två tredjedelar, är mer framgångsrika än riksgenomsnittet. De minst framgångsrika eleverna utgör å andra sidan en större andel i Stockholm än i riket som genomsnitt. Som ett exempel ges den större andel som inte fullföljer gymnasiestudierna med slutbetyg. Då Stockholm redan idag har en omfattande socioekonomisk omfördelning mellan skolorna kan slutsatsen inte bli att detta är tillräckligt för att bryta kunskapssegregationen.

Inom förskolan visar rapporterna på stora kvalitetsskillnader mellan och inom förskolor. I princip samtliga inspekterade skolor har fått rekommendationen att öka personalens förankring i läroplanens syn på kunskap och barns lärprocesser. Många av de skillnader mellan förskolor som konstaterats kan hänföras till att det i många fall saknas en gemensam förståelse för och tolkning av läroplanen. Vidare påpekas vikten av att kvalitetsarbetet blir mer konkret och tydligt samt att större ansträngningar behöver göras för att rekrytera utbildade förskollärare. Dessa påpekanden är av särskild vikt då de återkommit år från år och dessutom är intimt sammankopplade.

Inom grundskolan behövs fortsatt fokus på antimobbningsarbete. Ofta framhålls vikten av att evidensbaserade metoder används. Dock påpekar inspektörerna att den av skolorna välkända rapporten i ämnet

§ 12 forts.

från Skolverket inte ger någon större vägledning i valet av metod. Eleverna är sällan delaktiga i arbetet med att ta fram planer mot diskriminering vilket framhålls som betydelsefullt både i lagstiftning och skolforskning.

Beträffande kvalitetsarbete och bedömning behövs uppenbart en förbättring av kvaliteten. Hanteringen av statistiken avseende skolans resultat uppvisar stora brister. De uppgifter skolorna lämnar till staden stämmer många gånger inte med de uppgifter de redovisar i kvalitetsredovisningen. Kompetensutveckling krävs för att åstadkomma likvärdig bedömning inom LUS.

En förutsättning för att nå målen i skolan är närvaro i skolan. Den omfattande elevfrånvaron är fortsatt ett problem på många skolor och de hittills genomförda insatserna har inte märkbart förändrat bilden.

Särskilt uttalande

Per Olsson m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Rapporterna visar att det fungerar riktigt bra på många håll i stadens skolor, med både studier och trivsel. Det är självklart positivt. Samtidigt ger rapporterna god insyn i vad som kan förbättras i alla skolor, både de som går bra och jobbar framgångsrikt med ett utvecklingsarbete och de skolor där utvecklingen inte är positiv.

Särskilt allvarligt är det när inspektörerna pekar på brister i det pedagogiska ledarskapet. Dessa signaler måste tas på största allvar. Det pedagogiska ledarskapet är avgörande för en skolmiljö och ett arbetsklimat där utveckling kan ske.

Att de väl fungerande skolorna blir ännu bättre, men att de skolor som fungerar mindre väl inte tar så stora kliv uppåt är också allvarligt i den bemärkelsen att skillnaderna mellan skolorna växer. Inspektörerna pratar om en kunskapsegregation där de bättre lärarna flyttar till de bättre skolorna som har högre intagningspoäng. Eleverna klassar in sig på de skolor de kommit in - och det påverkar självbilden när det gäller studieförmågan, bra skola - bra självförtroende och dålig skola - dåligt självförtroende. Dessutom ser vi återigen mönstret att pojkar klarar sig sämre än flickor men mår bättre än flickorna. Det är en utveckling som måste följas upp på riktigt.

Vårt att notera för framtida insatser och verksamhetsplaner för nämnden är att inspektörerna också säger att det är viktigt att lärarna

§ 12 forts.

får tid och möjlighet att samarbeta mer, för att utveckla pedagogik men också för att kunna göra säkrare bedömningar. Formativ, framåtsyftande bedömningar är viktigt för en meningsfull skola.

Vidare behöver synen på lärande genomsyras av ett större perspektiv än bara det nästkommande provet. Skolans måluppfyllelse får inte misstas för kunskapskriterierna och en framgångsrik skola är inte nödvändigtvis samma sak som en skola där många elever har alla rätt på de nationella proven. Skolans uppdrag är bredare än så.

Vi få tolka elevhälsorapporten som att 15 procent av de tillfrågade eleverna i årskurs 4 för det mesta inte får den hjälp de behöver, när de behöver det. Det är en ganska hög siffra med tanke på den utveckling som sker i fjärde klass kring läsning, räkning och skrivande. Om inte alla elever får det stöd de behöver riskerar det mer komplexa lärandet i högre årskurser gå förbi. Det är tydligt och återkommande att specialpedagogisk kompetens på flera nivåer i skolan gynnar både skolans utveckling som helhet och utvecklingen för de elever som har mest behov av stöd i klassrummet.

Eleverna måste involveras mer i kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet på skolorna. Genom att skapa delaktighet och knyta an till deras föreställningsvärld förbättras förutsättningarna för lärande. Det systematiska kvalitetsarbetet måste också gälla fritidshemmen. Vi vill se en utveckling på det området till kommande år.

§ 13

Ändring i delegationsordning för utbildningsnämnden

Beslut

1. Ändring i delegationsordning för utbildningsnämnden fastställs.2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-09-06. Dnr 2011-013/6383.

Enligt kommunallagen (SFS 1991:900) 6 kap 33 § får nämnd/styrelse delegera sin beslutanderätt i visst ärende eller en grupp av ärenden till en anställd i kommunen.

Detta tjänsteutlåtande innehåller förslag till korrigeringsförslag i delegationsordningen för utbildningsnämnden. Tillägget innebär ändring avseende punkterna 402, 1201, 1203 och 1204 samt nya punkter 620 och 753 avseende lägerskola och studieresa eller motsvarande för elever i grundskola/grundsärskola respektive gymnasieskola/gymnasiesärskola.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Ändring i delegationsordning för utbildningsnämnden fastställs.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

§ 14

Förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Utbildningsnämnden lämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 2011-09-19. Dnr 11-460/5735.

Kommuner är enligt bibliotekslagen skyldiga att anta planer för sin biblioteksverksamhet. Kulturförvaltningen har tagit fram förslag till en ny plan för stadens biblioteksverksamheter, Bibliotek i rörelse – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011-2015. Planen omfattar biblioteksverksamhet inom Kulturförvaltningen samt stadens skolbibliotek inom grund- och gymnasieskola.

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget men vill dock lyfta fram några synpunkter. Skolbibliotekens roll- och utveckling bör framträda tydligare, liksom förskolans betydelse för barns språkutveckling. Med anledning av den nya skollagens skrivningar bör begreppet skolbiblioteksverksamhet ändras till skolbibliotek. Behovet av strategier för fortsatt utveckling av samarbetet mellan folk- och skolbibliotek bör lyftas fram och konkretiseras i planen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben i samarbete med uppdragsavdelningen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden lämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkanden

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamoten Per Olsson (MP) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

§ 14 forts.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation

Per Olsson m fl (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag,

Att därutöver anföra

Det är bra att förvaltningen lyfter skolbibliotekens roll- och utveckling, liksom förskolans betydelse för barns språkutveckling. Att stadens strategiska plan för bibliotek är uppdaterad och i linje med den nya skollagens skrivningar är viktigt.

Skollagen skulle behöva förtydligas med att tillgång till skolbibliotek innefattar även en utbildad skolbibliotekarie. Barn och ungas minskade läsande får långsiktiga konsekvenser och en aktiv samverkan mellan skolorna och skolbiblioteken behövs för att vända den här trenden. Det bör inte heller tillräckligt att en skola utan skolbibliotek kan hävda närheten till ett folkbibliotek. Det krävs personal dedikerad till att vara en del av elevernas läroprocesser och verksamhetsplaneringen i skolan. Detta kan förtydligas i stadens strategiska plan för biblioteksverksamheten.

Två av bibliotekens viktigaste uppgifter är att ge likvärdiga förutsättningar för jämlikt deltagande i samhället och fungera som fria samlingsplatser som bidrar till att skapa sociala sammanhang. Människors utbildningsnivå påverkar besöksgraden på biblioteken och därav också bokläsandet och deltagandet i samhället. En del av lösningen för att vända en sådan utveckling ligger i biblioteken och biblioteksverksamhetens förutsättningar. Stadens biblioteksstrategi kan också med fördel lyfta fram bibliotekens roll att främja entreprenörskap och samhällets innovationskraft.

§ 15

Övriga frågor

Vice ordföranden Jan Valeskog (S) överlämnade en skrivelse om principer för kameraövervakning i Stockholms skolor. Dnr 11401/6761.

Ledamoten Per Olsson (MP) överlämnade en skrivelse om måluppfyllelse och resultatuppföljning som effekt av inspektörernas besök. Dnr 11-400/6763.

Nämnden önskade en längre föredragning om inspektionsrapporterna och elevhälsorapporten (Ärende 12 vid dagens nämnd). Datum meddelas senare.

Nämnden kallas till extra sammanträde för diskussion om verksamhetsplan 2012 den 10 november klockan 16–18 på Hantverkargatan 2F, plan4, Eftertanken.
